

PŘEDMODERNÍ HISTORIOGRAFIE

		doba vzniku	charakteristika	výhody	rizika	významné příklady	
						světové	české
LETOPISY (ANÁLY)		raný a vrcholný středověk	stručné záznamy k jednotlivým rokům	nenahraditelné v období či regionu, kde neexistuje kronika	strohé, bez souvislostí	Letopisy království Franků (Annales regni Francorum)	
LEGENDY		raný středověk	popis života, smrti a zázraků světce	často jediné písemné prameny k počátkům středověkých států	cílem není popis dějin, ale důvodů svatosti	Jakub de Voragine – Legenda Aurea	komplex václavských, ludmílských či cyrilometodějských legend
KRONIKY	„náboženské“	raný a vrcholný středověk	vývoj světa v návaznosti na biblický dávnověk, s postupným přechodem k popisu vývoje konkrétního státu	ucelenější popis delšího časového úseku	autoři často upřednostňují literární kvality před věcnou přesností	Řehoř z Tours – Kronika Franků: O boji králů a údělu spravedlivých	Kosmas – Kronika česká
	politické	pozdní středověk raný novověk	různý časový úsek, zpravidla zaměřeno na popis určité politické události či období	popis z hlediska soudobého svědka	zaujatost současníků	Jean Froissart – Kronika stoleté války	Vavřinec z Březové – Husitská kronika
PAMĚTI		novověk	doba života autora z osobní perspektivy	svědectví o „běžném“ životě a názorech	neověřitelnost z jiných zdrojů; otázka reprezentativnosti	Benvenuto Cellini	Mikuláš Dačický z Heslova

MODERNÍ HISTORIOGRAFIE

		POZITIVISMUS	NÁRODNÍ HNUTÍ	MARXISMUS	ANNALES
cíl a úkol historiografie		zjistit „jak to skutečně bylo“; původní motivací ale byla i touha po odhalení zákonů historického vývoje	zachytit hlavní rysy a vlastnosti vlastního národa tak, jak se projevovaly v historii; historická argumentace při tvorbě národních politických programů	dokumentovat na konkrétních příkladech pravdivost marxistických zákonů revoluce; popis sociální struktury a rozporů	zachytit témata, jež dosud unikala pozornosti politicky orientované historiografie, především „běžný život“
metody a prameny		přesná fakta, získaná především studiem úředních listin	částečné využití pozitivistických přístupů, ovšem větší důraz na příběh a jeho morální poselství	dialektika; využití ekonomických a sociálních statistik; v „lidových demokraciích“ silný vliv nacionalismu	časté využití nelistinných pramenů
světová historiografie	oblíbená témata	politické dějiny národních států	„národní dávnověk“, tj. zpravidla raný středověk	ekonomické a sociální dějiny, dějiny dělnického hnutí	dějiny mentalit, struktur a civilizací
	představitelé	L. Ranke	J. Michelet	E. Hobsbawm, E. P. Thompson	M. Bloch, L. Febvre, J. LeGoff, G. Duby
česká historiografie	oblíbená témata	husitství	počátky českého státu; husitství; národní obrození	husitství; dějiny KSČ	
	představitelé	J. Goll, J. Pekař	F. Palacký	Z. Nejedlý, J. Macek	